

Mobile & Wireless Communication (4351104) - Summer 2025 Solution

Milav Dabgar

May 19, 2025

પ્રશ્ન 1(અ) [3 ગુણ]

4G અને 5G સિસ્ટમની મુખ્ય વિશેષતાઓ લખો.

જવાબ

મુખ્ય વિશેષતાઓ તુલના:

કોષ્ટક 1. 4G વિ 5G સિસ્ટમ

લક્ષણ	4G સિસ્ટમ	5G સિસ્ટમ
ડેટા સ્પીડ	100 Mbps સુધી	10 Gbps સુધી
લેટન્સી	30-50 ms	1-10 ms
ટેકનોલોજી	LTE, OFDM	MIMO, Beamforming
એપ્લિકેશન	વિડિયો સ્ટ્રીમિંગ	IoT, AR/VR

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

- 4G: હાઇ-સ્પીડ ડેટા માટે OFDM મોડયુલેશન સાથે LTE ટેકનોલોજી વાપરે છે.
- 5G: અલ્ટ્રા-લો લેટન્સી સ્વાયત્ત વાહનો જેવી રીઅલ-ટાઇમ એપ્લિકેશન માટે સક્ષમ બનાવે છે.
- નેટવર્ક સ્લાઇસિંગ: 5G ચોક્કસ એપ્લિકેશન માટે વર્ચ્યુઅલ નેટવર્કની મંજૂરી આપે છે.

મેમરી ટ્રીક

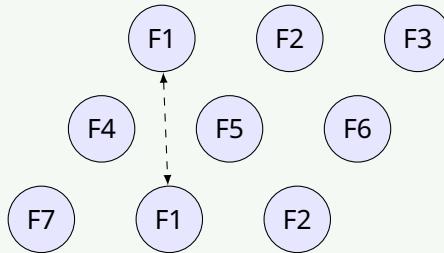
"4G Fast, 5G Super-Fast"

પ્રશ્ન 1(બ) [4 ગુણ]

સેલ્ફુલર મોબાઇલ સિસ્ટમમાં ફીકવન્સી રીયુઝનો કોન્સેપ્ટ સમજાવો.

જવાબ

ફીકવન્સી રીયુઝનો કોન્સેપ્ટ:

રીયુઝ ડિસ્ટન્સ

આકૃતિ 1. ફીકવન્સી રીયુઝ પેટર્ન (N=7)

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

- ફીકવન્સી રીયુઝ: કેપેસિટી વધારવા માટે બિન-સંલગ્ન સેલમાં સમાન ફીકવન્સીનો ઉપયોગ.
- કો-ચેનલ અંતર: સમાન ફીકવન્સીનો ઉપયોગ કરતા સેલ વર્ષે ન્યૂનતમ અંતર.
- કલસ્ટર સાઈડ: અલગ ફીકવન્સીનો ઉપયોગ કરતા સેલનું જૂથ (સામાન્ય રીતે 3, 4, 7, 12).
- કેપેસિટી વૃદ્ધિ: મર્યાદિત સ્પેક્ટ્રમ સાથે વધુ વપરાશકર્તાઓને સેવા.

મેમરી ટ્રીક

"Same Frequency, Different Places"

પ્રશ્ન 1(ક) [7 ગુણા]

જો કોઈ ચોક્કસ FDD સેલ્યુલર ટેલિફોન સિસ્ટમને કુલ 33 MHz બેન્ડવિદ્ધ ફાળવવામાં આવે છે... (Refer to original for full text)

જવાબ

આપેલ માહિતી:

- કુલ બેન્ડવિદ્ધ = 33 MHz
- ચેનલ બેન્ડવિદ્ધ = 25 kHz (સિમ્લેક્સ)
- કંટ્રોલ સ્પેક્ટ્રમ = 1 MHz
- કલસ્ટર સાઈડ = 7

ગણતરીઓ:

પગલું 1: ટ્રાફિક માટે ઉપલબ્ધ સ્પેક્ટ્રમ

$$\text{ટ્રાફિક સ્પેક્ટ્રમ} = 33 - 1 = 32 \text{ MHz}$$

પગલું 2: કુલ ડુપ્લેક્સ ચેનલો દરેક ડુપ્લેક્સ ચેનલને $2 \times 25 \text{ kHz} = 50 \text{ kHz}$ જોઈએ.

$$\text{કુલ ચેનલો} = \frac{32 \text{ MHz}}{50 \text{ kHz}} = 640 \text{ ચેનલો$$

પગલું 3: કંટ્રોલ ચેનલો

$$\text{કંટ્રોલ ચેનલો} = \frac{1 \text{ MHz}}{25 \text{ kHz}} = 40 \text{ ચેનલો}$$

પગલું 4: પ્રતિ સેલ વિતરણ

- પ્રતિ સેલ વોઇસ ચેનલો = $640 \div 7 \approx 91$ ચેનલો
- પ્રતિ સેલ કંટ્રોલ ચેનલો = $40 \div 7 \approx 6$ ચેનલો

અંતિમ વિતરણ કોષ્ટક:

કોષ્ટક 2. ચેનલ વિતરણ

પેરામીટર	કુલ	પ્રતિ સેલ
વોઇસ ચેનલો	640	91
કંટ્રોલ ચેનલો	40	6
કુલ ચેનલો	680	97

મેમરી ટ્રીક**“Divide Total by Cluster”****પ્રશ્ન 1(ક OR) [7 ગુણ]**

સેલના પ્રકારોની યાદી બનાવો અને દરેકને સમજાવો.

જવાબ

સેલના પ્રકારો:

કોષ્ટક 3. સેલ પ્રકારોની સરખામણી

સેલ પ્રકાર	કવરેજ	પાવર	એપ્લિકેશન
મેઝો સેલ	1-30 km	હાઇ	ગ્રામીણ
માઇકો સેલ	100m-1km	મધ્યમ	શહેરી
પિકો સેલ	10-100m	લો	બિલ્ડિંગ
ફેમ્ટો સેલ	10-50m	ખૂબ લો	ઘર

વિગતવાર સમજૂતી:

- મેઝો સેલ: મોટા ભૌગોલિક વિસ્તારો. હાઇ ટ્રાન્સમિશન પાવર.
- માઇકો સેલ: મધ્યમ વિસ્તારો. શહેરી વિસ્તારો અને હાઇવે માટે.
- પિકો સેલ: નાના ઇન્ડોર/આઉટડોર વિસ્તારો. શોપિંગ મોલ, એરપોર્ટ.
- અફ્ટેલા સેલ: અનેક નાના સેલને આવરી લે છે. હાઇ-સ્પીડ યુર્જ્સ માટે હેન્ડઓફ ઘટાડે છે.

મેમરી ટ્રીક**“Macro-Micro-Pico-Femto = Big to Small”****પ્રશ્ન 2(અ) [3 ગુણ]**

સેલ અને કલસ્ટર વ્યાખ્યાયિત કરો.

જવાબ**વ્યાખ્યાયો:**

- સેલ: એક બેઝ સ્ટેશન દ્વારા આવરાયેલ ભૌગોલિક વિસ્તાર. સામાન્ય રીતે ખટકોણ આકાર.
- કલસ્ટર: અલગ ફીકવન્સી સેટનો ઉપયોગ કરતા સેલનું જૂથ. ફીકવન્સી રીયુઝ સક્ષમ બનાવે છે.

તફાવત:**કોષ્ટક 4. સેલ વિ કલસ્ટર**

પેરામીટર	સેલ	કલસ્ટર
એકમ	એકલ વિસ્તાર	સેલનું જૂથ
ફીકવન્સી	એક સેટ	અનેક સેટ

મેમરી ટ્રીક

“Cell = One Area, Cluster = Group Areas”

પ્રશ્ન 2(બ) [4 ગુણ]

ક્ષમતા અને ઇન્ટર્ફરન્સ પર કલસ્ટરના સાઈઝની અસર સમજાવો.

જવાબ

કલસ્ટર સાઈઝની અસર:

કોષ્ટક 5. કલસ્ટર સાઈઝ પ્રભાવ

કલસ્ટર	ક્ષમતા	ઇન્ટર્ફરન્સ	અંતર
નાનું (3,4)	હાઇ	હાઇ	ટૂંકું
મોટું (7,12)	લો	લો	લાંબું

મુખ્ય અસરો:

- ક્ષમતા પર: નાનું કલસ્ટર એટલે પ્રતિ સેલ વધુ ચેનલો, તેથી વધુ ક્ષમતા.
- ઇન્ટર્ફરન્સ પર: નાનું કલસ્ટર વધુ કો-ચેનલ ઇન્ટર્ફરન્સ લાવે છે.
- કો-ચેનલ અંતર: $D = R\sqrt{3N}$. મોટું N એટલે કો-ચેનલ સેલ વચ્ચે વધુ અંતર.

મેમરી ટ્રીક

“Small Cluster = More Capacity, More Interference”

પ્રશ્ન 2(ક) [7 ગુણ]

IS-95, CDMA2000 અને WCDMA ની મુખ્ય વિશેષતાઓ લખો.

જવાબ

સરખામણી:

કોષ્ટક 6. CDMA સ્ટાન્ડર્ડ્સ

લક્ષણ	IS-95	CDMA2000	WCDMA
જનરેશન	2G	3G	3G
ડેટા રેટ	14.4 kbps	2 Mbps	2 Mbps
ચિપ રેટ	1.2288 Mcps	3.6864 Mcps	3.84 Mcps
બેન્ડવિડ્થ	1.25 MHz	1.25 MHz	5 MHz

વિશેષતાઓ:

- IS-95: પ્રથમ કોમર્શિયલ CDMA. GSM કરતાં સારી વોઇસ કવોલિટી. સોફ્ટ હેન્ડઑફ.
- CDMA2000: IS-95 સાથે બેકવર્ડ કમ્પેટિબલ. હાઇ ડેટા રેટ. માલિટ્મીડિયા સપોર્ટ.
- WCDMA: 3G માટે જ્લોબલ સ્ટાન્ડર્ડ. હાઇ કેપેસિટી. ઇન્ટરનેશનલ રોમિંગ.

મેમરી ટ્રીક

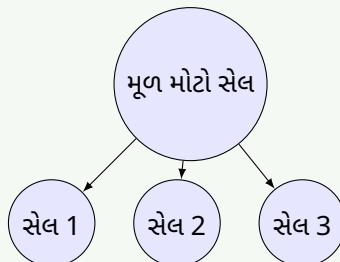
“IS-95 First, CDMA2000 Faster, WCDMA Global”

પ્રશ્ન 2(ખ) OR [3 ગુણ]

સેલ સ્પલાઇટિંગ સમજાવો.

જવાબ

વ્યાખ્યા: સેલ સ્પલાઇટિંગ એ ભીડભાડવાળા સેલને નાના સેલમાં વિભાજિત કરીને સિસ્ટમ ક્ષમતા વધારવાની તકનીક છે.

વધેલી ક્ષમતા

આકૃતિ 2. સેલ સ્પલાઇટિંગ કન્સેપ્ટ

ફાયદા: ક્ષમતા વૃદ્ધિ, વધુ સારી સિગ્નલ કવોલિટી.

મેમરી ટ્રીક

``Split Big Cell into Small Cells''

પ્રશ્ન 2(ખ) OR [4 ગુણ]

GSM માં HLR અને VLR ના કાર્યો લખો.

જવાબ

HLR (હોમ લોકેશન રજિસ્ટર):

- સબ્સક્રાઇબર પ્રોફાઇલ: કાયમી ડેટા સંગ્રહિત કરે છે.
- લોકેશન ટ્રેકિંગ: સબ્સક્રાઇબરનું વર્તમાન લોકેશન જાળવે છે.
- ઓથેન્ટિકેશન: ઓથેન્ટિકેશન કીજ પ્રદાન કરે છે.

VLR (વિઝિટર લોકેશન રજિસ્ટર):

- અસ્થાયી સંગ્રહ: વિઝિટિંગ સબ્સક્રાઇબર ડેટા રાખે છે.
- સ્થાનિક સેવાઓ: રોમિંગ સક્ષમ બનાવે છે.
- કોલ રાઉટિંગ: વિઝિટરને કોલ રાઉટ કરવામાં મદદ કરે છે.

મેમરી ટ્રીક

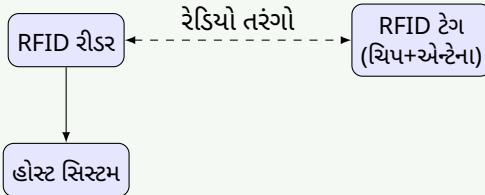
``HLR = Home Data, VLR = Visitor Data''

પ્રશ્ન 2(ક) OR [7 ગુણ]

RFID ટેકનોલોજીનું વર્ણન કરો.

જવાબ

RFID (Radio Frequency Identification): ઓળખ અને ટ્રોકિંગ માટે રેડિડ્યો તરંગોનો ઉપયોગ કરે છે.
સિસ્ટમ ઘટકો:

આકૃતિ 3. RFID સિસ્ટમ

વિશેષતાઓ:

- લાઇન ઓફ સાઇટ નહીં: સીધા દૃશ્યની જરૂર નથી.
- મલ્ટિપલ રીડિંગ: એકસાથે અનેક ટેગ વાંચી શકાય છે.
- ટકાઉપણું: પર્યાવરણ સામે પ્રતિરોધક.

મેમરી ટ્રીક

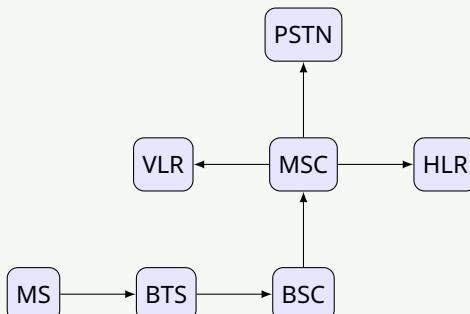
“Radio Frequency Identifies Everything”

પ્રશ્ન 3(બ) [3 ગુણ]

GSM આર્કિટેક્ચર દોરો.

જવાબ

GSM આર્કિટેક્ચર:

આકૃતિ 4. GSM નેટવર્ક આર્કિટેક્ચર

મેમરી ટ્રીક

“Mobile Talks Through BTS-BSC-MSC”

પ્રશ્ન 3(બ) [4 ગુણ]

GSM 900 ના સ્પેશિફિકેશન લખો.

જવાબ

GSM 900 સ્પેશિફિકેશન:

કોષ્ટક 7. પેરામીટર્સ

પેરામીટર	સ્પેશિફિકેશન
ફીકવન્સી બેન્ડ	890-915 MHz (Up), 935-960 MHz (Down)
ચેનલ સ્પેસિંગ	200 kHz
કુલ ચેનલો	124
મોડ્યુલેશન	GMSK
એક્સેસ મેથડ	TDMA/FDMA
ટાઇમ સ્લોટ	8 પ્રતિ ફેમ
સ્પીચ કોડિંગ	13 kbps RPE-LTP

મેમરી ટ્રીક

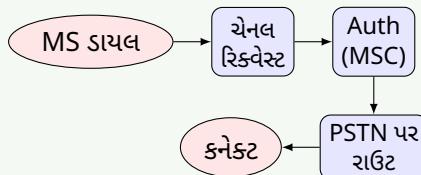
“900 MHz, 200 kHz spacing, 8 time slots”

પ્રશ્ન 3(ક) [7 ગુણ]

GSM માં મોબાઇલ થી લેન્ડલાઇન અને લેન્ડલાઇન થી મોબાઇલ કોલ પ્રક્રિયા સમજાવો.

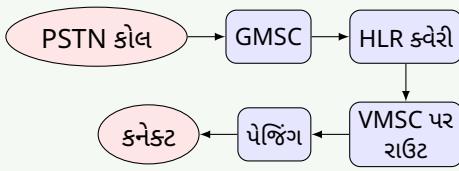
જવાબ

મોબાઇલ થી લેન્ડલાઇન (MOC):

આકૃતિ 5. MOC ફ્લો

લેન્ડલાઇન થી મોબાઇલ (MTC):

આકૃતિ 6. MTC ફ્લો

મેમરી ટ્રીક

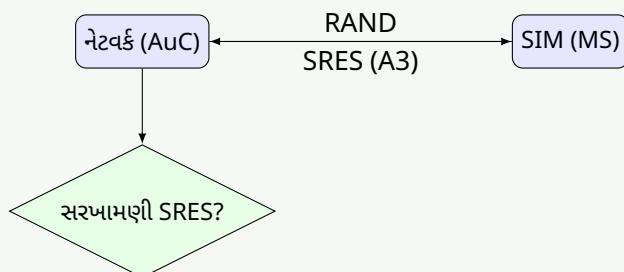
“Mobile Out = Direct, Mobile In = Find First”

પ્રશ્ન 3(અ) OR [3 ગુણ]

ફાસ્ટ અને સ્લો ફીકવન્સી હોપિંગ સમજાવો.

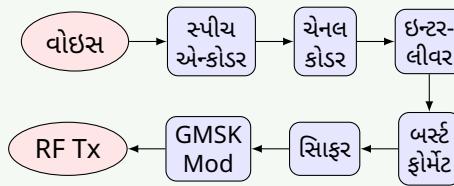
જવાબ**તફાવત:****કોષ્ટક 8. ફાસ્ટ વિસ્લો હોપિંગ**

પેરામીટર	ફાસ્ટ હોપિંગ	સ્લો હોપિંગ
હોપ રેટ	> સિમ્બોલ રેટ	< સિમ્બોલ રેટ
સિમ્બોલ/હોપ	< 1	> 1
જટિલતા	હાઇ	લો
GSM ઉપયોગ	ના	હા (217 hops/s)

મેમરી ટ્રીક**“Fast = Many hops per symbol, Slow = Many symbols per hop”****પ્રશ્ન 3(બ) OR [4 ગુણ]****GSM માં ઓથેન્ટિકેશન પ્રક્રિયા સમજાવો.****જવાબ****ઓથેન્ટિકેશન પ્રક્રિયા:****આફ્ટિ 7. ચેલેન્જ-રિસ્પોન્સ****પગલાં:**

1. ચેલેન્જ: નેટવર્ક RAND (128-bit) મોકલે છે.
2. રિસ્પોન્સ: SIM Ki અને A3 વાપરીને SRES ગણે છે.
3. વેરિફિકેશન: નેટવર્ક SRES સરખાવે છે.

મેમરી ટ્રીક**“Random Challenge, Signed Response, Compare and Accept”****પ્રશ્ન 3(ક) OR [7 ગુણ]****GSM માં સિંગલ પ્રોસેસિંગનો બ્લોક ડાયાગ્રામ દોરો અને સમજાવો.****જવાબ****GSM સિંગલ ચેન:**

આકૃતિ 8. GSM Tx પ્રોસેસિંગ

ੴ

- સ્પીચ કોડિંગ: RPE-LTP (13 kbps).
 - ચેનલ કોડિંગ: એરર પ્રોટોકલન માટે કન્વોલ્યુશનલ કોડિસ.
 - ઇન્ટરવીલિંગ: ફેર્ડિંગ સમે લડવા માટે બિટ્સ ફેલાવે છે.
 - બર્સ્ટ ફોર્માટિંગ: ગાર્ડ/ડ્રેનિંગ બિટ્સ ઉમેરે છે.
 - મોડ્યુલેશન: સ્પેક્ટ્રલ એક્ષિશિયન-સી માટે GMSK.

ਮੇਮਰੀ ਟੀਜ਼

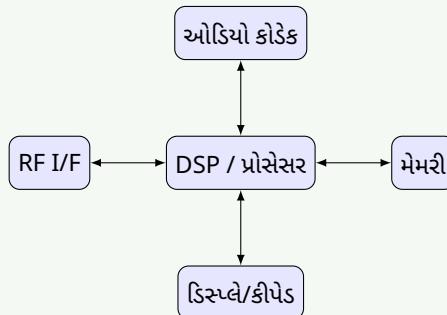
“Speech-Code-Interleave-Burst-Modulate-Transmit”

પ્રશ્ન 4(અ) [૩ ગુણ]

ਬੋਝਬੇਨ-5 ਸੇਕਸ਼ਨਨੂੰ ਬਲੋਕ ਡਾਯਾਗ੍ਰਾਮ ਫੋਰੋ.

જવાબ

બેન્ડ બ્લોક ડાયાગ્રામ:

આફ્રતિ 9. બેઝબેન્ડ આર્કિટેક્ચર

ਮੇਮਰੀ ਟੀਕ

``DSP Controls Audio, Memory, Display, RF''

પ્રશ્ન 4(બ) [4 ગુણ]

EDGE समजावे.

ଜ୍ଵାବୁ

EDGE (Enhanced Data rates for GSM Evolution):

- મોડયુલેશન: 8-PSK (3 bits/symbol) વાપરે છે vs GMSK (1 bit/symbol).
 - ડેટા રેટ: 473 kbps સંધી (GPRS કરતા 3x).

- લિંક અડેપ્ટેશન: ચેનલ કવોલિટીના આધારે મોડ્યુલેશન સ્વિચ કરે છે.

મેમરી ટ્રીક

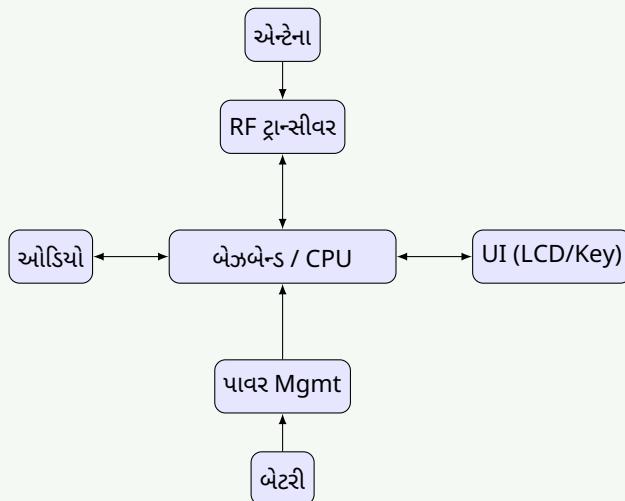
“EDGE = Enhanced Data rates for GSM Evolution”

પ્રશ્ન 4(ક) [7 ગુણ]

મોબાઇલ હેન્ડસેટનો બ્લોક ડાયાગ્રામ દોરો અને સમજાવો.

જવાબ

મોબાઇલ હેન્ડસેટ ઘટકો:

આકૃતિ 10. મોબાઇલ હેન્ડસેટ ડાયાગ્રામ

વિભાગો:

- RF સેક્શન: રેડિયો સિગનલ ટ્રાન્સમિટ/રિસીવ કરે છે.
- બેઝબેન્ડ: પ્રોટોકોલ હેન્ડલિંગ, DSP.
- ઓડિયો: માઇક/સ્પીકર ઇન્ટરફેસિંગ.
- UI: ડિસ્પ્લે અને કીપેડ.
- પાવર: બાટરી ચાર્જિંગ અને રેંયુલેશન.

મેમરી ટ્રીક

“Antenna-RF-Baseband-Audio-Display-Power”

પ્રશ્ન 4(અ) OR [3 ગુણ]

મોબાઇલના કારણે રેડિયેશનના જોખમો સમજાવો.

જવાબ

જોખમો અને SAR:

- SAR (Specific Absorption Rate): શરીર દ્વારા RF એનજી શોષણનો દર. એકમ: W/kg.
- થર્મિલ અસરો: RF એનજીને કારણે ટિંશ્યુ હીટિંગ.

- સુરક્ષા: હેન્ડ્સ-ફી વાપરો, કોલ અવધિ મર્યાદિત કરો.

મેમરી ટ્રીક

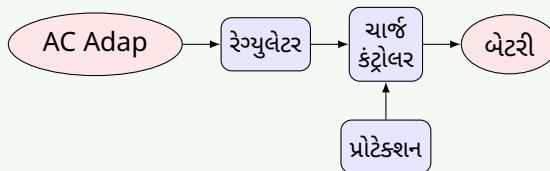
“SAR measures absorption rate”

પ્રશ્ન 4(બ) OR [4 ગુણ]

મોબાઇલ હેન્ડ્સેટમાં ચાર્જિંગ સેક્શનનું કાર્ય વર્ણન કરો.

જવાબ

ચાર્જિંગ બ્લોક ડાયાગ્રામ:

આકૃતિ 11. ચાર્જર સર્કિટ

પ્રક્રિયા:

- CC/CV: કોન્સ્ટન્ટ કરન્ટ પછી કોન્સ્ટન્ટ વોલ્ટેજ ચાર્જિંગ.
- પ્રોટેક્શન: ઓવર-વોલ્ટેજ, ઓવર-કરન્ટ, ટેમ્પરેચર મોનિટરિંગ.

મેમરી ટ્રીક

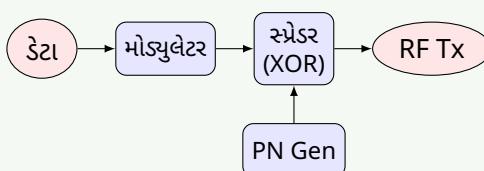
“Control Current, Voltage, Temperature, and Time”

પ્રશ્ન 4(ક) OR [7 ગુણ]

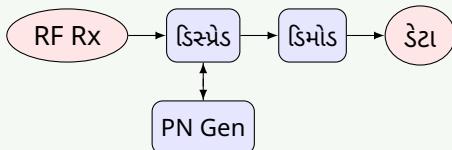
DSSS ટ્રાન્સમિટર અને રિસીવરનો બ્લોક ડાયાગ્રામ દોરો અને સમજાવો.

જવાબ

DSSS ટ્રાન્સમિટર:

DSSS રિસીવર:

આકૃતિ 13. રિસીવર

ઓપરેશન:

- ડેટા મોડ્યુલેટ થાય છે અને હાઇ-રેટ PN કોડથી સ્પ્રેડ થાય છે.
- રિસીવર ડેટા રિકવર કરવા માટે લોકલ PN કોડ સિંકોનાઇઝ કરે છે.

મેમરી ટ્રીક

“Data Spreads with PN, Correlates to Recover”

પ્રશ્ન 5(અ) [3 ગુણ]

સ્પ્રેડ સ્પેક્ટ્રમની કોન્સેપ્ટ સમજાવો.

જવાબ**સ્પ્રેડ સ્પેક્ટ્રમ:**

- કોન્સેપ્ટ:** ટ્રાન્સમિશન બેન્ડવિડ્થ માહિતી બેન્ડવિડ્થ કરતાં ઘણી મોટી હોય છે.
- પ્રોસેસિંગ ગેઇન:** સ્પ્રેડિંગને ફરણે SNR માં સુધારો.
- ફાયદા:** એન્ટી-જામિંગ, ઇન્ટરસેપ્ટની ઓછી શક્યતા, મલ્ટિપલ એક્સેસ (CDMA).

મેમરી ટ્રીક

“Spread Wide, Gain Processing Power”

પ્રશ્ન 5(બ) [4 ગુણ]

સ્પ્રેડ સ્પેક્ટ્રમ કાઈટેરિયા અને તેની એપ્લિકેશન લખો.

જવાબ**કાઈટેરિયા:**

- બેન્ડવિડ્થ \gg ડેટા બેન્ડવિડ્થ.
- સ્પ્રેડિંગ કોડ ડેટાથી સ્વતંત્ર હોય છે.
- રિસીવર કોડ સાથે સિંક થાય છે.

એપ્લિકેશન:

- મિલિટરી:** સુરક્ષિત, એન્ટી-જામ કોમ્યુનિકેશન.
- સેલ્ફ્યુલર:** CDMA (IS-95, 3G).
- WLAN:** WiFi (DSSS).
- GPS:** સેટેલાઇટ પોર્ટિશનિંગ.

મેમરી ટ્રીક

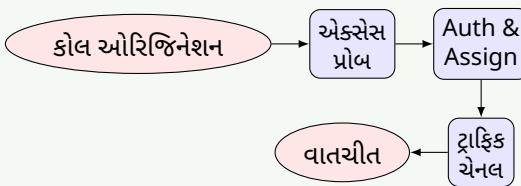
“Military, Cellular, Satellite, Wireless use Spread Spectrum”

પ્રશ્ન 5(ક) [7 ગુણ]

CDMA માં કોલ પ્રોસેસિંગ સમજાવો.

જવાબ

કોલ પ્રોસેસિંગ:

આકૃતિ 14. CDMA કોલ સેટઅપ

મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ:

- સોફ્ટ હેન્ડઓફ: મેટ્રિક-બિફોર-બ્રેક.
- પાવર કંટ્રોલ: કલોર્ડ લૂપ (800 Hz) નીધર-ફાર સમસ્યા ઉકેલવા.
- વોલ્શ કોડ્સ: ચેનલ સેપરેશન માટે ઓર્થોગોનિલ કોડ્સ.

મેમરી ટ્રીક

“Access-Authenticate-Assign-Traffic-Handoff”

પ્રશ્ન 5(અ OR) [3 ગુણ]

ઝિગબીની વિશેષતાઓ અને ફાયદાઓ લખો.

જવાબ

Zigbee (IEEE 802.15.4):

- વિશેષતાઓ: લો પાવર, મેશ નેટવર્કિંગ, લો ડેટા રેટ (250 kbps).
- ફાયદા: લાંબી બેટરી લાઇફ (વર્ષો), સેલ્ફ-હીલિંગ મેશ.
- એપ્લિકેશન: હોમ ઓટોમેશન, સેન્સર.

મેમરી ટ્રીક

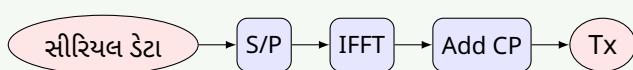
“Low Power, Mesh Network, Many Applications”

પ્રશ્ન 5(બ OR) [4 ગુણ]

બ્લોક ડાયાગ્રામ સાથે OFDM સમજાવો.

જવાબ

OFDM બ્લોક ડાયાગ્રામ:

આકૃતિ 15. OFDM ટ્રાન્સમિટર

કોન્સોપ્ટ:

- હાઇ-ર્પીડ ડેટાને પેરેલલ લો-સ્પીડ સબકેરિયરમાં વિભાજિત કરે છે.
- ઓર્થોગોનિલ: સબકેરિયર ઈન્ટર્ફેર કરતા નથી.
- સાઇક્લિક પ્રીફિક્સ: ISI અટકાવવા ગાઈ ઈન્ટરવલ.

મેમરી ટ્રીક

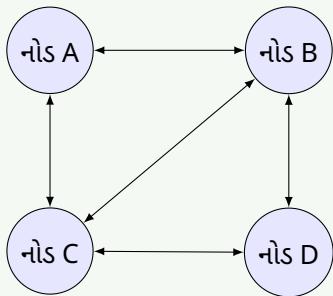
“Orthogonal Frequencies Divide Multiplexed data”

પ્રક્રિયા 5(ક) OR) [7 ગુણ]

MANET નું વર્ણન કરો.

જવાબ

MANET (Mobile Ad-hoc Network): ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર વિનાનું સ્વ-કોન્ફિગારિંગ મોબાઇલ નેટવર્ક.
ટોપોલોજી:

આકૃતિ 16. મેશ ટોપોલોજી

રાઉટિંગ પ્રોટોકોલ:

- પ્રોથ્રોક્ટિવ: DSDV (ટેબલ ડિવન).
- રિસેક્ટિવ: AODV, DSR (ઓન-ડિમાન્ડ).
- હાઇબ્રિડ: ZRP.

મેમરી ટ્રીક

“Mobile Nodes, Ad-hoc Routing, No Infrastructure, Temporary Networks”